

Engizisyondan Artık Korkmamak: Kıbrıs Savaşı Sonrası İtalyan Engizisyonlarının Dönüşümü ve Katolik Köleler

Nida Nebahat Nalçacı

Osmanlı Devleti topraklarında köle olarak yaşayan Katoliklerin evlerine dönme umutlarını azaltan etken, özgürlük için gerekli olan yüklü fidye miktarlarından sonra Engizisyon Kurumu idi. Katolik ülkelerin koşullarına göre farklı hassasiyetler gözetilen bu mahkemelerde Osmanlılara esir düşüp bir şekilde evlerine geri dönebilmiş pek çok eski köle de yargılandı. Duruşmaların süresi, tutuklanmaların derinliği, eski kölenin Osmanlı topraklarındaki sosyal ve dini statüsüne göre değişkenlik gösterdi. Azat olup ya da firar edip kaçabilen kölelerin çıkarıldığı mahkemeler ilk başlarda zorlayıcı, beraat etmenin imkansız olarak kabul edildiği ve umut kırıcı bir imaja sahip idi. Kıbrıs Savaşı sonrasındaki gelişmeler ise, pek çok askeri ve sosyo-ekonomik değişim gibi bu mahkemelerin de dönüşmesinin başlangıcı idi. Bildiri, 16. yüzyılın son çeyreğinden 17. yüzyılın ilk çeyreğindeki bu dönüşümü konu almaktadır.